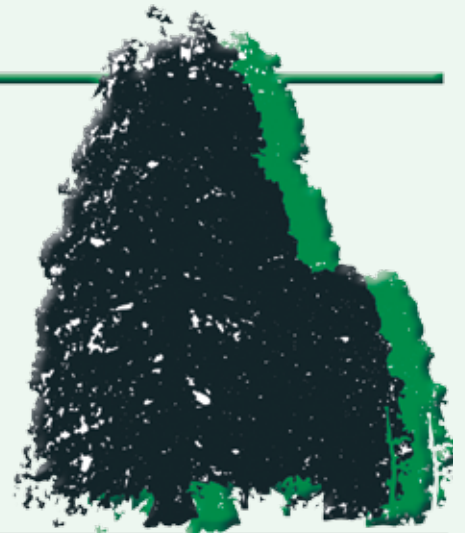

ŠZM SEKVOJ

MAJ, veliki traven / 2024

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

*Res svetle so zvezde, kometi barviti,
srce pa edino, ki more ljubiti.
Rojeni pod srcem, si k srcu želimo,
tisoč in eno noč hrepenimo.
(F. Lainšček)*

Križemsvet gredo stopinje

Ko vsako leto aprila listam lanski Šum sekvoj in razmišljam, kaj vse bi uvrstili v letošnjega, vedno pomislim, koliko sprememb je prinesel čas enega leta.

Koliko ljudi, pomembnih za nas in naš kraj, je odšlo. »Pod križe in po svetu,« kot je zapisal Menart. Koliko novih, pomembnih za nas in naš kraj, je prišlo in vneslo nekaj novega, svežega. Kajti »kamorkoli že greš, vse poti je treba na novo začeti,« kot pravi Pavček.

Koliko njiv se je spremenilo v travnike in koliko travnikov v njive.

Koliko novih hiš se je zgradilo in koliko porušilo ali zamenjalo lastnika.

Kako se je povečalo število električnih avtomobilov ali pa se je na dvorišču pojavila nova znamka traktorjev. V naših ogradah je kakšna ovca manj ali kakšen konj več ali pa ravno nasprotno. In ivanjščice cvetijo dva tedna prej, nebo pa se včasih tako igra z barvami, da človek, vsaj malo občutljiv za lepo okrog sebe, stoji, gleda in se čudi.

Morda se komu zdi, da se na vasi življenje počasneje vrti.

Pa vendar zrak vse te spremembe prinese s seboj in jih odloži na našem pragu.

Ob vsem tem pa Vejar še vedno teče naprej.

Morda je v tem letu kdo omagal in obsedel za mizo. Morda pa se je kdo odločil in vstal, da bi naredil kakšno spremembo. Za hojo, za včlanitev v katero od društev, za obisk katerega od sosedov, za organizacijo kakšnega lepega dogodka.

Take novice so najlepše. In o tem lahko berete tudi v letošnji številki.

Veliko je dogodkov, ki so poskrbeli za nasmehe sokrajanov, pa tudi dokazov, da se z lastno dobro voljo lahko premaga nejevoljo drugih.

Hvala vsem, ki skrbite za dobre novice in jih širite tudi preko našega glasila.

Ohranjajmo še naprej to, kar nam je bilo dano. V hvaležnosti svojim prednikom in v skrbi za svoje naslednike.

Kajti »bogve, kdo je šel pred mano, bogve, kdo za mano gre,« kot pravi Kovič.

Lepo branje člankov in zanimivo iskanje svojih znancev ali sosedov na fotografijah vam želim.

Karmen Jenič

Nagovor župana

Drage krajanke in krajanj Krajevne skupnosti Birčna vas,

smo že globoko v pomladnem obdobju, ko se lahko ob več trenutkih prostega časa oziram na pretekle dosežke, ki so temelji, na katerih bomo enako močno začrtali nadaljnjo pot. Lansko leto smo povezali rečna bregova reke Krke z Julijino in Štukljevo brvjo, pod izjemni arhitekturni in inženirski stvaritvi pa se je podpisal znani konstruktor mostov Marjan Pipenbaher. Obe simbolično predstavljata povezavi med predolgo ločenimi predeli našega mesta, enako povezovalno vlogo pa je prevzel tudi Bazén Novo mesto. Umestili smo ga na območje olimpijskega centra, kjer smo po desetletjih pričakovanj in želja ustvarili okolje za plavalne urice naših otrok in ostalih, ki lahko uporabljamo kar dva nova bazena, 25-metrskega in 20-metrskega. Naše delo je bilo opaženo celo na državnem nivoju, saj sta tako brvi kot bazen s strani Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije prejeli najvišja arhitekturna priznanja, zlate svinčnike za odlično izvedbo.

V prostor umeščamo tudi bivanjsko sosesko v Podbrezniku s petimi bloki oziroma 184 novimi stanovanjskimi enotami, med njimi bo 33 stanovanj prilagojenih tudi za funkcionalno ovirane osebe, v okolici pa urejamo še zeleni skupni prostor za druženje in otroška igrišča. Za športna srečanja smo poskrbeli tudi z novo tribuno na stadionu Portoval, ki je že sprejela prve navijače, v vseh vremenskih razmerah pa lahko gosti do 1000 gledalcev. V mestnem jedru smo začrtali podobo nove tržnice s tremi sodobno urejenimi etažami in nujno potrebnim dostopom za ranljive skupine, središče mesta pa prizadevno polnimo tudi s pri-

reditveno vsebino. Verjamem, da bomo tudi letos na Festivalu cvička, Prazniku situl in finalu Dirke po Sloveniji ponovno napolnili vse koticke Glavnega trga.

V svoje načrte kontinuirano vključujemo krajevne skupnosti, z odličnim sodelovanjem pa gradimo tudi prihodnost Krajevne skupnosti Birčna vas. Zaključili smo celovito rekonstrukcijo 700-metrskega odseka prometne državne ceste, ki jo spremljajo tudi pločnik, javna razsvetljava in dve avtobusni postajališči. Ob podružnični osnovni šoli smo na vašo pobudo uredili parkirišče za 15 vozil in parkirno mesto za gibalno ovirane osebe, z urejenim parkiranjem pa smo še dodatno poskrbeli za varnost šolarjev med njihovim prihodom in odhodom iz šole. Trenutno na Vrhu pri Ljubnu gradimo komunalno infrastrukturo, ki bo namenjena dvajsetim stanovanjskih objektom. Vaščani bodo v sklopu projekta pridobili še obnovljeno cestišče in javno razsvetlavo, letos pa bodo lahko svoje domove na zaključeno kanalizacijo priklopili tudi v Lakovnicah.

Poslušajte občane, ki nas spremljate z željo po bivanju v gospodarsko razviti in vizionarski občini, je naše vodilo že dlje časa, pri čemer cenimo, da skupnemu cilju sledite skupaj z nami ter aktivno krepite uspešno podobo Novega mesta. V prihajajočih poletnih dneh, ko nas družijo vedrina in zadovoljstvo, vas vabim, da še naprej z zanosom in energijo gradimo vzajemne zgodbe.

Gregor Macedoni, župan
Mestne občine Novo mesto

Aktivnosti v KS Birčna vas

Leto je naokoli, ko se ob izdaji časopisa Šum sekvoj ozremo nazaj ter pregledamo, kaj se je dogajalo v naši krajevni skupnosti v tem času, hkrati pa se dotaknemo vsega, kar načrtujemo v prihodnje.

V jeseni so zaključili večja dela na **rekonstrukciji dela ceste v Birčni vasi** z ureditvijo avtobusnih postajališč na železniški postaji in pri podružnični šoli v Birčni vasi. Dokončati je potrebno še razne podrobnosti. Prav tako so zaključena dela parkirišča pri šoli. Ta poseg v okolje je prinesel veliko pozitivnega, še posebej pa pripomogel k varnosti prometa, dostopnosti med železniško postajo in šolo ter k urejenosti okolja. Velika pridobitev je seveda tudi javna razsvetljava in pločnik.

Del lokalne **ceste na Kremenjaku** je

2. februarja letos sta MO Novo mesto in izvajalec podpisala pogodbo za začetek del izgradnje kanalizacije in čistilne naprave v Vrhu pri Ljubnu.

po zgraditvi nove trafopostaje dobil novo podobo s preplastitvijo in javno razsvetljava. Tu je potrebno izpostaviti sodelovanje

krajanov, MO Novo mesto, Elektro Novo mesto in KS Birčna vas.

Komunala je uredila nekatera zbirališča odpadkov. Manjše zadeve glede tega se urejajo sproti.

Kanalizacija Lakovnice je v zaključni fazi. Urejajo še nekatere stvari v zvezi z lastništvom, kar naj bi bilo urejeno do poletja letos. Za tem bo Komunala pozvala lastnike k priključitvi na javno kanalizacijsko omrežje. Postavljena je napeljava za javno razsvetljava, ki bo do konca zgrajena v prihodnjih letih.

2. februarja letos sta MO Novo mesto in izvajalec podpisala pogodbo za začetek del izgradnje kanalizacije in čistilne naprave **v Vrhu pri Ljubnu**. Dela potekajo v dogovorjenih okvirjih in naj bi bila končana v osmih mesecih. V tem času bo popolna zapora ceste skozi vas.

Pripravili smo tradicionalni **pohod po KS** v mesecu juniju 2023.

Marca smo izvedli prireditev **Pozdrav pomladi**, ko poleg prihoda pomladi obeležujemo tudi praznik dan žena in materinski dan.

V velikem številu smo se krajanje odzvali na vsakoletno čiščenje **okolja**. Veliko krajanov, ki jim je mar za okolje, tudi med letom pobira odpadke za drugimi. Komunala je na to temo organizirala predavanja

Luči v Birčni vasi

Nov pogled na šolo

Luči pri šoli

Stroji brnijo

Vrh pri Ljubnu – pričetek gradnje

po krajevnih skupnostih. Sodelujemo tudi pri ostalih **prireditvah v krajevni skupnosti**, s predstavniki OO RK Birčna vas obiščemo jubilarante, ki dopolnijo 90 let, ter 80-letnike.

POGLED NAPREJ

Za izvedbo načrtov se prijavljamo na vsakoletne razpise MO Novo mesto za sofinanciranje predlogov projektov krajevnih skupnosti. Letos smo načrtovali **dopolnitev javne razsvetljave ob šolski poti v Velikem Podljudnu** in **dopolnitev javne razsvetljave ob državni cesti skozi Birčno vas**. Izvedba za Birčno vas je preložena v naslednje leto. Letos je predvidena izdelava **načrta** postavitve luči, treba je pridobiti soglasja DRSI in lastnikov parcel, kjer bodo postavljene luči. Ta projekt smo prav tako prijavi na natečaj za sofinanciranje.

Krajani Velikega Podljudna so nas zaprosili **za postavitev igral ob igrišču**, na javni površini, saj nimajo urejenega

prostora z igrali. To bo izvedeno s pomočjo razpisa za sofinanciranje MO in KS. Krajanji bodo sami pripravili teren.

Dogovorili smo se za pomoč pri **ureditvi igrišča pri GD na Lakovnicah** ter za sofinanciranje pri **nakupu stolov v GD Stranska vas**.

Kot je že znano, potekajo aktivnosti za oživitve Drag, ki naj bi postale center raznih srečanj ter športnih aktivnosti krajanov. Oživlja se igranje nogometa, nekateri krajanji skrbijo za košnjo, urejanje površin ... mladi so jeseni že organizirali nogometni turnir, ki je bil izveden tudi že letos aprila. Predstavili so tudi ideje o srečanju vseh krajanov in veteranov nogometašev ... Treba bi bilo obnoviti še ostale športne površine, postaviti nadstrešek pri stavbi. Pri tem se nekatere poti do denarja zaprejo, a treba je iskati druge. Upamo pa seveda na vključitev mladih.

Radi bi pohvalili nekatere krajanje, ki skrbijo za lepši izgled avtobusne postaje v Birčni vasi, prostora ob igralih, košnjo v Dragah ... zavedajo se, da moramo za prijetnejše bivanje poskrbeti sami.

Zahvaljujemo se tudi našemu krajanu **Ivanu Ivanušiču** – firma IBS-Biro d. o. o., ki nam je podaril obnovljeno napravo za tiskanje in kopiranje. S tem smo nadomestili prejšnji tiskalnik, ki ga ni bilo mogoče popraviti.

Velika **hvala uredniškemu odboru Šuma sekvoj**, ki vsako leto poskrbi, da se naše besede prelijejo na papir, ki pride do vas. Ponovno vas spomnim na spletno stran KS Birčna vas, kjer so shranjeni vsi izvodi Šuma sekvoj.

Besedilo in fotografije:
Majda Meštrič

V Dragah se dogaja

Gremo v akcijo Rakovnik

Urejanje in skrb za čisto okolje

Vsi čedalje bolj ugotavljamo, kako pomembno je za nas, še bolj pa za zanamce, kako bomo ravnali z odpadki, ki jih vsi ustvarjamo.

Od malih nog...

V mesecu novembru 2023 je Komunala Novo mesto na terenu izvajala predavanja s poudarkom na pravilnem ločevanju odpadkov. Vsi krajanji so imeli priložnost dobiti odgovore na to temo iz prve roke. Udeležba je bila kljub obveščanju skromna.

V soboto, 16. marca 2024, pa je potekala že tradicionalna akcija čiščenja okolja.

V KS Birčna vas se je veliko krajanov, ki

jim je mar za okolico, udeležilo pobiranja smeti, žal pa še vedno nekateri malomarno mečejo v naravo, kar jim je pri roki. Včasih dobiš občutek, da je nekaterim to celo zabava.

Pobiranje se je razporedilo preko celega tedna. V akciji so zopet sodelovali krajanji vseh starosti, od najmlajših naprej, učenci podružnične šole Birčna vas, nekateri prebivalci romskega naselja ... Marsikaj povedo priložene fotografije.

Lahko pa iz letošnje akcije zaključimo, da je v okolju manj smeti, kar pa ne velja za pas ob cesti Novo mesto–Uršna sela in Poganci–Stranska vas.

Zapisa: **Majda Meštrić**

Od Škrjanč proti Ruperč Vrhu

Ločujmo odpadke

Ločevanje odpadkov je postalo v zadnjem desetletju pomemben del življenjskega sloga.

Tega se zavedamo v slovenskem prostoru in na evropski ravni. Dejstvo je, da se količine različnih odpadkov povečujejo. Med odpadki pogosto končajo stvari, ki smo jih uporabljali manj kot pol leta. Nas bodo odpadki zasuli? Ne bodo, ker krepimo zavest o pravilnem ločevanju odpadkov.

V novomeški Komunali si prizadevamo, da bi povečali delež zbranih ločenih frakcij odpadkov in zmanjšali delež odloženih mešanih komunalnih odpadkov.

Sledimo ciljem, ki so del Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov v Sloveniji.

V ta namen smo pripravili strategijo učinkovitejšega ločevanja komunalnih odpadkov s ciljem, da bi se zmanjšala količina odloženih odpadkov.

Rezultati sejalnih analiz kažejo, da so za bojniki z mešanimi komunalnimi odpadki preobremenjeni z odpadno embalažo in z biološkimi odpadki.

Pri ločevanju odpadkov bomo dosegli cilj le s sodelovanjem občank in občanov in s spremembo načina zbiranja komunalnih odpadkov. V lanskem letu smo v sodelovanju s KS Birčna vas in MO Novo

mesto uredili tri odjemna mesta, nekaj ureditev pa načrtujemo tudi v letošnjem letu.

Zavedamo se pomena ozaveščanja o pravilnem ločevanju odpadkov.

Pripravili smo predavanja, krajani so se jih udeležili, odgovorili smo tudi na njihova vprašanja.

Želimo, da bi s KS Birčna vas sodelovali tudi v prihodnje, da nam bo uspelo vzpostaviti učinkovit sistem ločevanja

odpadkov in povečati delež ločeno zbranih odpadkov.

Spomnimo vas še na e-račun. Za ta enostaven in sodoben način se odloča vedno več uporabnikov. Vabimo vas, da se za e-račun odločite tudi vi! Način je enostaven in opisan na naši spletni strani.

V nadaljevanju vam posredujemo navodila za pravilno ločevanje odpadkov.

Tina Potež

Komunala Novo mesto d. o. o.

servis tiskalnikov / prodaja & najem
tonerji, kartuše, papirna galanterija,
tisk & promocijski izdelki

IBS - BIRO trgovina in storitve d.o.o.
Pod Trško goro 27, 8000 Novo mesto
Tel.: 07 29 26 296, / Mail: info@ibs-biro.si

SHARP

PLASTIČNA EMBALAŽA

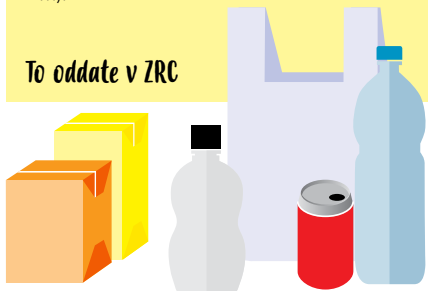
V zabojnik ODLAGAMO:

- plastenke pijač in živil,
- plastenke čistil in pralnih sredstev, ki nimajo znaka nevarnih odpadkov,
- pločevinke pijač,
- pločevinke živil,
- votla embalaža od mleka, sokov,
- plastični lončki,
- posodice od margarine in podobno,
- embalaža, ki je prevlečena z aluminijasto folijo (prazne kavne vrečke, vrečke prigrizkov, piškotkov ...),
- prodajna embalaža iz plastičnih mas (PE, PET, PVC),
- plastične vrečke,
- stiropor (manjše količine),
- vsi drugi majhni kovinski odpadki (baker, cink, aluminij, bela pločevina),
- prazne plastenke vod,
- folija za živila (prozorna in aluminijasta).

V zabojnik NE SPADA:

- Plastična embalaža nevarnih snovi z njihovimi ostanki, trda plastika (otroške igrače, plastične gajbice, ...)
- bombic pod pritiskom (bombica za smetano, sprej, ...).

To oddate v ZRC

PAPIR

V zabojnik ODLAGAMO:

- časopis, revije, prospekte, listine, knjige, kataloge, brošure, šolske zvezke,
- pisma in kuverte, ovojni papir, papirnate vrečke, zmečkan papir,
- kartonske škatle in embalažo za prehrabene izdelke (riž, sol, testenine, otroška hrana),
- kose lepenke,
- ostala papirnata embalaža.

V zabojnik NE SPADA:

- plastificirane in oslojene papirne embalaže (npr. mlečne embalaže, embalaže sadnih sokov, ipd.).

To spada v zabojnik za embalažo

STEKLO

V zabojnik ODLAGAMO:

- kozarce za vlaganje kompotov, marmelad, zelenjave,
- steklenice za vino, pivo, sokove, žagane pijače,
- kozarčke in stekleničke otroške hrane,
- steklenice za kis, olje,
- razbite kozarce in steklenice,
- stekleničke od parfumov in kozmetike,
- drugo stekleno embalažo.

V zabojnik NE SPADA:

- ravnega (okenskega) stekla,
- porcelana,
- kristala,
- ogledal,
- žarnic in
- pleksi stekla.

To oddate v ZRC

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

V zabojnik ODLAGAMO:

- ostanki iz umetnih mas (trda plastika),
- oslojen in plastificiran papir,
- kronski zamaški, ostanki kovinskih folij,
- ohlajen pepel, cigaretni ogorki
- odpadki iz tekstila, usnja, gume (ne avtomobilske),
- odpadki iz porcelana, keramike,
- plenice za enkratno uporabo,
- »hišne smeti«, vrečke sesalca,
- kosti in manjše količine surovega mesa,
- posoda - manjši kosi,
- rokavice (lateks, tekstil).

V zabojnik NE SPADA:

- vse ločene frakcije odpadkov odložite v pravi zabojnik,
- zamaščen tekstil oddate v ZRC,
- večje kose posode oddate v ZRC.

BIOLOŠKI ODPADKI

V zabojnik ODLAGAMO:

- kuhinjski odpadki,
- zelenjavni odpadki (čebulni in krompirjevi olupki, odpadki vseh vrst zelenjave, denimo solate, zelja ...),
- olupki in ostanki sadja,
- kavna usedlina,
- kavni filtri in čajne vrečke,
- netekoči ostanki hrane,
- jajčne lupine,
- pokvarjeni prehrabeni izdelki,
- papirnate vrečke in ročki,
- vrtni odpadki,
- rože,
- plevel,
- pokošena trava,
- stara zemlja lončnic.

V zabojnik NE SPADA:

- maščobe zbirate v zaprti posodi in oddate v ZRC,
- meso in kosti odložite med mešane komunalne odpadke.

NASVET

- Embalažo vedno izpraznite, odstranite zamaške ali pokrovčke (in jih zbirajte ločeno - za humanitarne namene), večje plastenke in pločevinke pa stisnite, saj s tem zmanjšate njihovo prostornino. Eden od znakov, ali določena embalaža spada v rumen zabojnik, so tudi znaki za recikliranje.
- Zamaške steklenic vedno odstranimo!
- Vse škatle stisnemo ali raztrgamo!

Če prevzemnik spremeni pogoje prevzema odpadkov, se lahko pravila pri oddaji odpadkov spremenijo.

Komunalna
Novo mesto d.o.o.

16. tradicionalni pohod po vaseh KS pod geslom

RAZGIBAJMO in SPOZNAJMO SE!

Zbiranje na Ruperč Vrhu

Leto se je obrnilo in v soboto, 17. junija 2023, smo se zbrali na 16. pohodu, katerega vodilo je spoznavanje naše okolice in druženje krajanov.

Verjamemo, da se vedno najde kdo, ki še ni hodil po poti, ki jo izberemo, in z veseljem odkriva lepe koticke narave.

Zbrali smo se na Ruperč Vrhu, kjer nas je prišel pozdravit tudi podžupan MO Novo mesto, g. Urban Kramar.

Kljub vročemu dnevu približno 6 km dolga pot ni bila naporna, saj je večji del vodila skozi gozd.

Prvi daljši postanek so bile Drage, to je lepa dolina na robu Birčne vasi, namenjena za rekreacijo in druženje vseh krajanov. Pohodnikom je predsednica podala krajšo informacijo o zgodovini Drag in prihodnjem namenu uporabe tega prostora. Vse se ne bo moglo uresničiti čez noč, vendar kjer je volja, je tudi pot.

Z novo energijo so se pohodniki podali proti cilju – v Padež. Tam je bilo pripravljeno okrepčilo, pa tudi marsikaj si je bilo potrebno povedati. Popoldne je hitro minilo v prijetnem razpoloženju.

Majda Meštrić

Pozdrav podžupana

Postanek v Dragah

Okrepčilo se je prileglo

Vabilo

Ob prazniku KS Birčna vas vabimo na

17. tradicionalni pohod po vaseh KS

pod geslom

RAZGIBAJMO in SPOZNAJMO SE!

Kdaj: v soboto, 1. junija 2024

Začetek: ob 13. uri na Ruperč Vrhu

Smer pohoda:

Ruperč Vrh–Lakovnice

Cilj: Gasilski dom Lakovnice

Pot je primerna za vse, ki si želite lepega sprehoda in druženja.

Na cilju bo pripravljeno okrepčilo.

Lepo vabljeni!

Ureditev ceste na Kremenjaku – Stranska vas

Prebivalci nekdanje vinske gorice Ruperč Vrh smo si vrsto let prizadevali, da bi nam zaradi izredno slabe električne napetosti le-to uredili s postavitvijo dodatne transformatorske postaje.

Elektro Ljubljana, p. e. Novo mesto je konec lanskega leta pristopil k projektu in ga v letošnjem letu tudi dokončal. Del inštalacije so uredili preko zemeljskih priključkov, večini porabnikom pa je ostala obstoječa zračna povezava do hišnih priključkov. V delu naselja, to je v zgornji ulici od hišne št. 141 do št. 155, je bil poseg največji, saj je bila tu izvedena dvojna, visoka in nizkonapetostna inštalacija. Zaradi posega v cesto je bila le-ta na več mestih prekopana in želja lastnikov ulice je bila, da se celotno cestišče po končanju del uredi. Skupaj z Elektrom Ljubljana, krajevno skupnostjo in predstavniki MO NM smo prišli do dogovora, da se omenjena cesta sanira v celotni sestavi, vključno z zamenjavo tampona in v asfaltiranju celotne ceste. Pogoj za izpeljavo projekta je bila delna soudeležba investicije lastnikov objektov ob tej ulici. Zaradi predvidenih gradbenih del smo se dodatno angažirali za ureditev javne razsvetljave na tem odseku ulice, saj bi kasnejša izvedba zahtevala poseg v novo izveden asfalt, tega pa si vsekakor nismo želeli. Čeprav so določeni lastniki ob tej ulici družine z malimi otroki in jim je ulica vsakodnevna igralna površina, so štirje lastniki parcel odklonili lastno udeležbo. Če smo

Cesta z novo podobo

želeli izpeljati projekt, smo njihov delež sredstev zbrali ostali lastniki in si s tem povečali stroške za 185 € po lastniku.

Eden od očitkov je bil, da samoudeležbe ne bodo prispevali, ker naj bi bila MO NM dolžna poskrbeti in plačati obnovo ceste v celoti. Lastna udeležba v vrednosti 415,00 € – če bi udeležbo plačali vsi lastniki – je določenim predstavljala previsok znesek za tako ureditev ulice oziroma so menili, da jim povsem uničen asfalt popolnoma ustreza. Zaradi začasno omejenih sredstev je za javno razsvetlavo izvedena le cevna inštalacija do mest svetilk in priklopne omarice. Pričakujemo oz. zelo si želimo, da bi bila javna razsvetljava dokončana do konca leta. Za lepšo podobo ulice smo v sodelovanju s Komunalno Novo mesto na privatnem zemlji-

Javna razsvetljava v marcu

šču uredili prostor za lično urejen ekološki otok, kjer so nam dopolnili kontejnerje za celotno ločevanje odpadkov. S končanjem vseh del in ureditve občestnega pasu bo ulica dobila urejeno podobo. Zahvaljujem se vsem lastnikom, ki so nesebično pristopili k sofinanciranju izgradnje in ureditve asfalta, saj v nasprotnem primeru ta sanacija ne bi bila podprta s strani MO NM in ulica bi bila brez javne razsvetljave. Že tako uničena asfaltna površina pa bi bila pokrpana samo na mestih prekopov. Vsem tistim, ki niso želeli prispevali k realizaciji projekta, pa želimo skupaj z njihovimi otroki veselo igro in veliko zabave na novo urejeni ulici, kar to že intenzivno počno.

Tekst in foto: **Vojko Zupančič**

Pozdrav pomladi

V soboto, 16. marca 2024, se je čudovit sončen dan že počasi prevešal v še lepši večer, ko se je na odru zaslísal prelep glas Aline Zupančič s pesmijo Daj se nasmej.

Voditeljci **Julija Šušteršič in Lana Rajar** sta napovedali prireditev **Pozdrav pomladi** z naslednjimi besedami: »Naj bo ta dan eden tistih dni, ko razum odkrije stvari, o katerih se mu še sanjalo ni; ko je oko nenadoma presenečeno, ko uho prevzame radost. Naj bo to dan, ko se nam zazdi, da lahko vidimo prav do roba vesolja. Za srečo ni potrebno ničesar spremeniti. Dovolj si je želeli istih starih in ljudem dragih reči – istih dreves, cvetočih rož, mogoče žvrgolenja ptic ali pa samo eno znano pesem.«

Obiskovalce v dvorani je pozdravila tudi predsednica Sveta KS Bircna vas, gospa **Majda Meštrič**. Na odru se je prvič predstavil **Tim Bedek** s simpatično pesmico in recitacijo. Za pester program so poskrbeli tudi **učenci Podružnice Bircna vas**, ki so se predstavili s pesmijo,

recitacijami in igranjem na harmoniko. Lepe misli so namenili mamicam, zapeli o pomladi in zaplesali. Voditeljci Lana in Julija sta nadaljevali z naslednjimi besedami: *»V naravi ni nič lepšega in popolnejšega od glasbe. Ona usmerja človeka in je najmočnejša oblika čarovnije. In kjer besedam spodleti, glasba govori z najlepšimi napevi.«*

In prepustili smo se čarobnim zvokom ter pustili domišljiji prosto pot med nastopi mladih odličnih glasbenic: **Neže Fabijan** na saksofonu, **Laile Samie Mokbel** na klaviaturah, **Aline Zupančič** na flavti, **Hane Bartolj** na oboi in **Mance Meštrič** na violončelu. Na koncu smo se razveselili še **malih Kresovčkov**, ki s plesom, petjem in igro ohranjajo in gojijo slovensko ljudsko izročilo že od malih nog ter pri tem spletajo prijateljske vezi. Otroško skupino FD Kres sestavljajo plesalci in plesalke

od 6. do 13. leta, v skupini pa delujejo tudi številni godci s širokim znanjem in zanimanjem za slovensko ljudsko glasbo. Predstavili so se v dolenskih kostumih z odrsko postavitvijo z naslovom *»Čigava bo lojtra?«* Po koncu prireditve smo v prijetnem vzdušju ob igranju na harmoniko **Jakoba Muhiča** še malo poklepetali in se posladkali s pecivom, ki so ga pripravile vaščanke.

Zapisala:
Darja Marjanović

PGD Stranska vas v letu 2023

V sredini marca 2023 so se ekipe mladink, mladincev in pripravnikov udeležili tekmovanja Kviz gasilske mladine Gasilske zveze Novo mesto, ki je potekalo v Mirni Peči.

Zasedli so 5., 7. in 16. mesto. Pionirji in mladinci so aprila začeli z intenzivnimi vajami za pionirsko in mladinsko tekmovanje. Tako pionirji kot tudi mladinci so se zelo trudili čim bolj osvojiti gasilske veščine in tekmovalno progo. Tekmovanje je potekalo v začetku junija v Straži, zasedli pa so 16. oziroma 19. mesto, kar je pomenilo, da so se uvrstili v prvo polovico vseh ekip na tekmovanju. Teden dni kasneje je v Dobrovi pri Škocjanu potekalo še tekmovanje iz orientacije. Udeležili sta se ga ekipe mladink in mladincev ter osvojili 6. oz. 14. mesto. Upamo, da bomo v tem letu uspeli v svoje vrste privabiti še kakšnega mladega gasilca, da se bomo čim več družili in se bomo čim bolj pripravili na tekmovanja.

Za nastop na gasilskem avtorallyju, ki je potekal 4. junija na območju Šmarjeških Toplic, smo sestavili ekipo članov B, s katero smo zasedli 6. mesto.

Ekipe veteranov se je konec junija udeležila meddruštvenega tekmovanja v Mirni Peči.

Vsem tekmovalcem se zahvalujemo za vložen čas in trud, prav tako pa se zahvaljujem tudi mentorjem in staršem tekmovalcev pionirskih in mladinskih ekip za sodelovanje ter vsem, ki ste kakorkoli pripomogli pri dosegih omenjenih rezultatov.

Na področju usposabljanj in izobraževanj je en član opravil tečaj za gasilca pripravnika, ena članica je opravila tečaj za nižjega gasilskega častnika, en član pa pridobil specialnosti potapljač* (osnovni nivo potapljanja, do 18 m globine) in potapljač** (napredna stopnja, do 30 m globine). Operativni enoti se je pridružil nov član, zato smo nabavo nove opreme usmerili predvsem v osebna zaščitna sredstva zanj.

Med letom smo bili prisotni na operativnih vajah, ki so potekale v naši okolici. Udeležili smo se vaje požara trgovskega kompleksa v Stopičah, sektorske vaje na Gasilsko-reševalnem centru Novo mesto in občinske gasilske vaje v Osnovni šoli Stopiče in njeni okolici. Operativna enota je med letom opravljala tudi društvene operativne vaje. Vsem članom operativne enote se zahvaljujemo za sodelovanje v kakršni-

koli obliki, predvsem na intervencijah. Upamo tudi, da bomo v letu 2024 v naše vrste pridobili še katerega novega člana, saj smo veseli vsakega para rok, ki je pripravljen pomagati, ko je to najbolj potrebno. V preteklem letu smo imeli na območju našega društva in njegove bližnje okolice štiri intervencije, šlo pa je za trčenje vlaka, požar v naravi, požar v stanovanjski stavbi in požar na elektroenergetskem vodju.

Oktober, mesec požarne varnosti, smo tudi v našem društvu še bolj kot sicer posvetili osveščanju javnosti o pomenu gasilstva in preventivni dejavnosti ter preprečevanju požarov.

V začetku meseca se je nekaj članic udeležilo regijskega pohoda in posveta za članice v Dolenji Stari vasi v GZ Šentjernej. V sredini meseca smo za krajanke pripravili dan odprtih vrat, na katerem smo obiskovalcem prikazali temeljne postopke oživljanja in uporabo defibrilatorja (AED), predstavili smo jim gasilsko vozilo in njegovo opremo ter opremo v garaži gasilskega doma.

Prikazali smo tudi načine gašenja ob manjših hišnih požarih. Otroci so lahko sodelovali v družabnih igrah in se preizkusili v spretnosti z osnovnimi gasilskimi pripomočki in orodjem. Konec meseca smo skupaj s PGD Lakovnice naše delovanje predstavili učencem Podružnice Birčna vas.

Za zaključek leta 2023 smo raznesli koledarje po našem požarnem okolišu.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste poskrbeli, da so koledarji prišli do krajanov, seveda pa tudi vsem, ki ste nam namenili kakršenkoli prostovoljni prispevek zanj.

Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

David Pečavar,

poveljnik PGD Stranska vas NM

Darja Marjanović,

predsednica PGD Stranska vas NM

PGD Lakovnice v letu 2023

V letu 2023 smo bili aktivni na operativnem, tekmovalnem in organizacijskem področju, najbolj smo ponosni na ekipo članov A, ki so postali državni prvaki za Memorial Matevža Haceta.

Na občnem zboru v mesecu februarju so potekale volitve novega vodstva in članov upravnega odbora. Vodstvo društva sestavljajo novi in pretekli člani: predsednik Miha Primc, podpredsednik Rafael Fabjan, poveljnik Marko Bartolj, tajnica Andreja Hutevec in blagajnik Klemen Šetina.

Celo leto smo izvajali preglede in vzdrževalna dela na opremi našega društva ter tako zagotavljali brezhibnost in uporabnost opreme v primeru intervencij. Nakupili smo komplet C- in B-cevi, trojak, eno čelado, nekaj manjše potrošne opreme in tri nove paradne obleke.

V skrbi za izgled gasilskega doma in opreme smo obnovili dotrajane mize, pripravili smo vse potrebno, da se lahko priključimo na kanalizacijo, in pripravili teren za ureditev igrišča, prepleskali

smo tudi sobo za arhiv ter stopnišče v gasilskem domu. Hvala krajevni skupnosti, da nam je priskočila na pomoč in sofinancirala material za ureditev kanalizacijskega priključka.

V sklopu meseca požarne varnosti smo na Podružnici Birčna vas skupaj s PGD Stranska vas izvedli prikaz gašenja in dela operativnih gasilcev. Udeležili smo se vaje celotnega GPO-ja v Stopičah. Priredili smo tudi dan odprtih vrat,

v sklopu katerega smo izvedli prikaz poteka intervencije in gašenja. Pri prikazu je sodelovalo tudi PGD Stopiče.

Svojo pripravljenost smo preizkusili na dveh intervencijah ob podrtem drevju v času neurja. Tudi lani smo sodelovali v največji intervenciji Poplave 2023, kjer so tri skupine naših operativcev odšle na pomoč na Koroško in v Savinjsko dolino.

V preteklem letu smo bili aktivni tudi na pionirskem in mladinskem tek-

movanju Gasilske zveze Novo mesto, katerega so se udeležili mladinci, ki so osvojili solidno 8. mesto, ter pionirji, ki so osvojili 3. mesto. Članska A-ekipa pa se je udeležila tradicionalnega gasilskega avtorallyja, kjer smo zmagali že 9. leto zaporedoma. V mesecu septembru smo se udeležili tudi državnega tekmovanja za memorial Matevža Haceta, kjer smo osvojili 1. mesto in tako postali državni prvaki v kategoriji članov A. Kot najboljša ekipa tekmovanja smo imeli čast spustiti tekmovalno zastavo. Ob prihodu ekipe domov so nas navijači pričakali skupaj s sosednjimi društvi: PGD Stranska vas, PGD Podgrad - Mehovo ter PGD Stopiče, ki so pripravili

lep sprejem z vodnim špalirjem. Skupaj s krajanji in družinskimi člani smo se veselili ponovnega uspeha društva.

Člani PGD Lakovnice si še naprej želimo uspešno delujoče društvo in upamo, da bo še več naših krajanov našlo zadovoljstvo v prostovoljnem delu in nesebični pomoči drugim. Zahvala

gre vsem operativnim članom, našim podpornikom in donatorjem, ki pomagata, da društvo uspešno realizira zastavljene cilje.

Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Zapisala: **Andreja Hutevec**,
tajnica PGD Lakovnice

PGD Mali Podljuben v letu 2023

Člani PGD Mali Podljuben smo tako leto 2023 kot tudi leto 2024 pričeli z zborom mladih članov in z občnim zborom članov.

V letu 2024 smo na našem občnem zboru izvolili novega poveljnika PGD Mali Podljuben, in sicer Andreja Juršiča.

Po končanih zborih smo začeli s pripravami na gasilska tekmovanja. V letu 2023 in letošnjem letu so se enote in ostale ekipe udeležile tekmovanj na nivoju Gasilske zveze Novo mesto. Pohvalimo se lahko z naslednjimi rezultati:

- v letošnjem letu je v marcu potekalo tekmovanje v kvizu gasilske mladine v Mirni Peči, kjer so se tekmovanja udeležile tri ekipe mladincev in pionirjev. Mladinci so dosegli 1. in 4. mesto, pionirji pa 3. mesto. Z temi odličnimi rezultati sta se ena ekipa mladincev in ena ekipa pionirjev uvrstili na regijsko tekmovanje.
- Teden dni kasneje so na regijskem tekmovanju v Šentlovrencu ponovno dosegli odlične rezultate: mladinci 2. mesto, pionirji pa 5. mesto, ekipa mladincev se je tako uvrstila na državno tekmovanje v kvizu.
- V preteklem letu so mladi gasilci tekmovali na pionirskem in mladinskem tekmovanju v Straži. Udeležili so se tudi tekmovanja iz orientacije na občinskem in regijskem nivoju. V Dobrovi pri Škocjanu smo bili na orientaciji prisotni s petimi ekipami, ki so dosegle vrhunske rezultate. Pionirji so dosegli 1. in 22. mesto, pionirke 6. mesto, mladinci 1. mesto in mladinke 3. mesto. Na regijskem tekmovanju v orientaciji v Veliki Strmici so pionirji dosegli 7. mesto, mladinci 4. mesto in mladinke 5. mesto.

Ob koncu preteklega šolskega leta smo organizirali in izvedli otroški gasilski tabor, ki se ga je udeležilo preko 70 otrok, družbo so nam delali tudi pionirji iz PGD Šmihel, PGD Dolž, PGD Dolenja Straža in PGD Križi. Otroci so v času tabora poleg aktivnosti pri gasilskem domu obiskali tudi živalski vrt v Ljubljani in gasilsko brigado. Pri tem bi povabil ostale otroke, da se nam

pridružijo na letošnjem poletnem otroškem taboru pri gasilskem domu, pa tudi sicer na naših gasilskih vajah.

Ker se gasilci radi družimo in si med seboj pomagamo, smo se udeležili vseh srečanj na območju Gasilske zveze Novo mesto. Naši veterani pa so se udeležili srečanja v Ždinji vasi, kjer je potekalo tekmovanje v raznih veščinah, kjer so se odlično odrezali.

V mesecu oktobru smo se operativci udeležili vaje na temo posredovanj ob množičnih nesrečah na Gasilsko-reševalnem centru Novo mesto. Na temo naravnih nesreč smo se udeležili občinske vaje v Stopičah. Dva naša člana pa sta imela tudi predstavitev našega dela in društva v vrtcu Ciciban in na Ragovski ulici v Novem mestu.

Med letom so se člani udeležili tudi raznih usposabljanj s področja gasilstva in jih uspešno opravili. Nabavili smo tudi nekaj nove dodatne opreme za operativno delovanje našega društva.

Ob naravnih nesrečah smo trikrat posredovali z našimi gasilci v Savinjski regiji. V času velikih poplav smo s pomočjo naših članov in članic ter vseh ostalih okoliških prebivalcev uspeli zbrati in dostaviti veliko sredstev za pomoči potrebne na prizadetih območjih. Zbralo se je za dva kamiona kock in bal sena, za en kombi higienskih pripomočkov, čistil in ostalih pripomočkov ter nekaj finančnih sredstev. V letu 2024 smo imeli eno intervencijo na našem območju, in sicer iskalno akcijo pogrešene osebe.

Naše članice so se v preteklem letu udeležile tradicionalnega valentinovega pohoda v organizaciji PGD Križi. Prav tako so se udeležile regijskega posveta članic gasilk v Trebnjem ter pohoda članic Gasilske zveze Novo mesto v okolici Šentjerneja.

Letos marca smo imeli pri gasilskem domu tehnični pregled traktorjev, na katerega se je pripeljalo rekordno število traktorjev, in sicer več kot sto dvajset. S tem smo omogočili lažjo dostopnosti do tehničnih pregledov za naše in okoliške traktoriste. Najpomembnejše pa je, da smo pripomogli k večji varnosti v prometu s traktorji v našem okolju.

Za dobrobit društva smo se pri pridobivanju finančnih sredstev obrnili tudi na vas, spoštovani krajan, ki nas do sedaj še nikoli niste pustili na cedilu. Brez vaše pomoči ne bi bilo gasilskega doma in društva, v katerem je vedno več članic in članov ter vaših otrok – pionirjev in mladincev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj, se družijo in tako spoznavajo gasilstvo.

V letošnjem letu si želimo, da mine varno in brez požarov!

Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Zapisal: **Marko Staniša**,
predsednik PGD Mali Podluben

ZDRUŽENJE BORCEV ZA
VREDNOTE NOB NOVO MESTO
KRAJEVNA ORGANIZACIJA
BIRČNA VAS

80. obletnica tragičnih dogodkov v Velikem Podljubnu

Člani Združenja borcev za vrednote NOB Novo mesto, ki delujemo v krajevnih organizacijah Birčna vas, Podgrad in Uršna sela ter občinski organizaciji Dolenjske Toplice, in člani Združenja borcev za vrednote NOB Straža smo skupaj pripravili in izvedli pohode po poteh spominov in tovarštva ter spominsko slovesnost pri spomeniku NOB v Velikem Podljubnu.

Pohodi so potekali 9. 7. 2023 po treh pohodnih smereh – Ruperč Vrh, Straža, Uršna sela –, ki so se združile v partizanski vasi Veliki Podljuben. Na domačiji Šmajdek so se nam priključili tudi krajanji in drugi. Skupno se nas je zbralo preko 130 oseb. Odšli smo do spomenika padlim in pobitim partizanom NOB, kjer je bila spominska slovesnost ob 80. obletnici tragičnih dogodkov v tem kraju. Pod streli okupatorja in njegovih pomagačev je padel prvoborec in organizator partizanskega boja v tem rajonu Franc Šali iz Vavte vasi, do smrti pa so

pobili še dva krajana Velikega Podljubna, aktivista OF.

Program je povezoval Franci Plut. Z Zdravljico in pesmijo MPZ Straža smo pričeli spominsko slovesnost pri spomeniku padlim v NOB. Ob uvodnih akordih Marjana Kozine »Na svoji zemlji« in v minuti tišine smo položili venec junakom in prižgali svečko. Sledili so pozdravi. Zbrane so pozdravili predsednica KS Birčna vas, ga. Majda Meštrič, predsednik ZB Straža, tov. Andrej Radešček, in predsednik Pokrajinskega sveta ZB za Dolenjsko, tov. Borut Likar.

Glavni govornik je bil tovariš Marjan Križman, predsednik ZZB za vrednote NOB Slovenije. V svojem govoru je izpostavil pomen poznavanja zgodovinskih dejstev v lokalnem okolju ter ohranjanja zapisov in pričevanj takratnih akterjev tudi za danes in jutri za nove generacije.

Članice in člani pevskega zbora Stra-

ža so s posebnim sentimentom zapeli partizanske pesmi, poznavajoč kalvarijo družine Šali. S prireditvijo smo obudili spomin in se poklonili žrtvam za našo svobodo. Sodelovali so častna straža SV, častna straža spominske partizanske enote, praporščaki, člani ZB NOB, organizirani v spominski partizanski enoti, mešani pevski zbor iz Straže, lokalni funkcionarji in naš predsednik tov. Križman. Franci Šali, sin padlega prvoborca, pa je povedal življenjsko zgodbo otroka padlega partizana.

Po slovesnosti smo se družili ob tradicionalni klobasi in pijači. Prireditvev so omogočili sponzorji in podporniki ZB NOB Slovenije, člani in članice pa tudi iz svojih kuhinj in kleti. Hvala vsem, še zlasti domačiji Šmajdek iz Velikega Podljubna.

Bogdan Mali

Spominska slovesnost na Ruperč Vrhu

V soboto, 28. 10. 2023, je bila v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu slovesnost ob Dnevu spomina na mrtve.

Pred tem smo s cvetjem uredili grobišče 12 partizanov.

Spominska slovesnost je bila namenjena spominu na padle borce NOB, talce, taboriščnike in druge žrtve, ki so umrli za domovino v I. in II. svetovni vojni ter med osamosvojitveno vojno, ter tudi vsem drugim pokojnim krajanom. K spomeniku smo položili cvetje. Govor je imela predsednica sveta KS Birčna vas, ga. Majda Meštrič, ki je izpostavila vrednoti, kot sta svoboda in mir. V programu so sodelovali učenci podružnične šole Birčna vas z učiteljicama ter pevska skupina Kronce z Uršnih sel. Program je povezovala Alina Zupančič. Spominsko slovesnost so pripravili krajan, člani KO ZB za vrednote NOB Birčna vas in Svet KS Birčna vas, sodelovali pa so tudi krajan iz Uršnih sel.

Besedilo in slike: **Bogdan Mali**

Društvo upokojencev Novo mesto, poverjeništvo Birčna vas

Upokojenci iz KS Birčna vas smo včlanjeni v DU Novo mesto.

Tako lahko koristimo vse aktivnosti, ki jih organizira društvo, in se udeležujemo prireditev pod okriljem DU Novo mesto.

Vse aktivnosti in možnosti rekreacije so bile opisane v decembrski številki internega časopisa Sopotja. Vsi člani, ki imajo elektronsko pošto, pa so redno tedensko obveščeni o dejavnostih društva. Nekateri člani se udeležujejo aktivnosti, ki jih organizira DU Novo mesto in koristi ugodnosti, ki nam jih članstvo omogoča, vendar po mojem mnenju premalo.

Člani iz naše krajevne skupnosti pa delujemo tudi kot poverjeništvo. V poverjeništvu je več kot 100 članov. V sklopu poverjeništva deluje sekcija za pikado, katere člani se dobivajo vsako sredo ob 16.00 v gasilskem domu v Stranski vasi. Aktivna je tudi pohodna skupina, ki se zbere vsak četrtek na železniški postaji v Birčni vasi in se nato odpravi na pohod po prej dogovorjeni trasi ali pa se trasa določi pred odhodom. Na zadnjih treh pohodih je bilo že več kot 10 udeležencev na vsakem pohodu, kar je že kar lepo število glede na to, da nekaterih to ne zanima, veliko pa je tudi takih, ki bi radi šli, pa ne morejo zaradi zdravstvenih težav.

Že nekaj časa poizkušamo tudi z

druženji ob četrtkih v gasilskem domu v Stranski vasi, kjer imamo možnosti igranja namiznega tenisa, badmintona, šaha ... ali pa se želimo mogoče samo pogovoriti s sokrajanji. Srečanja zaenkrat še niso uspešna, smo pa bili na zadnjem srečanju že štirje, kar kaže, da bi bilo smiselno še vztrajati. Mogoče se pa prime.

V našem poverjeništvu pogrešam člane iz Malega Podljubna, Vrha pri Ljubnu in Mraševega. Zato bi izkoristil to priložnost, da povabim morebitne zainteresirane upokojence, da se nam priključijo.

Branko Jenič, poverjenik

Pohodniki

Naša druženja ob hoji se nadaljujejo. Pridružili so se nam novi pohodniki, člani in članice DU NM, poverjeništvo Birčna vas.

Pohodniki se še, po svojih močeh, trudimo vzdrževati korak ob četrtkih

dopoldne. Včasih gremo tudi na tradicionalne pohode ob kakšnih praznikih ali s prijatelji pohodniki drugih skupin ali društev v naši okolici. Mnogo srečanj je za nami in mnogo prehojenih poti. Nismo edini, ki s pohodništvom bogatimo tretje življenjsko obdobje. Za ohranjanje vitalnosti gre.

V štirinajsto leto vstopamo okrepljeni z novimi pohodniki v upanju, da bo naš korak povezal prijetna in koristna druženja v domačem okolju in tudi tam, kjer je kaj videti in doživeti.

Naša pohodniška skupina se poleg četrtkovih pohodov vključuje v pohode, ki jih organizira RIC in DU Dolenjske, Bele krajine in Kočevskega ob torkih. Člani DU, dobrodošli med pohodniki.

Besedilo in slika:
Bogdan Mali

Naši jubilanti

Štefanija Blažič

Decembra 2023 smo s predstavnico OO Rdečega križa Miro Rus ter s predstavnikom Društva upokoјencev Brankom Jeničem obiskali Štefanijo Blažič. Rodila se je 17. 12. 1933 na Rakovniku pri Birčni vasi. Letošnje leto bo njej in njenim ostalo še posebej v spominu, saj je s svojimi najbližjimi praznovala svoj 90. rojstni dan. Lepe želje smo ji prenesli tudi v imenu Sveta Krajevne skupnosti Birčna vas.

Štefanija je v otroštvu živela na Rakovniku. Leta 1954 sta si z možem Alojzjem iz Vinje vasi osnovala družino, v kateri so se jima rodili trije otroci. Zaradi moževe bolezni je morala večino časa sama skrbeti za družino. Delala je v novomeški bolnišnici, nekaj hrane pa so pridelali tudi doma. Kljub skromnemu življenju so ves čas živeli v slogi.

Danes živi s sinovo družino in se veseli druženja z družinami svojih otrok.

Njen moto je: »Od malega delat, skromno jest in veliko hodit.«

Nasvet velja upoštevati, saj je pri njej to delovalo. Naj ji bo danih še veliko sončnih dni.

Besedilo in fotografije:
Majda Meštrić

Jožefa Boltar

6. maja 2024 je praznovala 90. rojstni dan Jožefa Boltar.

Rodila se je na Uršnih selih leta 1934. V družini je bilo sedem sester. Iz mladih let ima Jožefa lepe spomine na starše, še posebej na mamo. Pravi, da jih je dobro pripravila na življenje na vseh področjih.

Jožefa si je pridobila srednjo izobrazbo, leta 1958 pa se je poročila z Alojzjem Boltarjem

v Birčno vas. Rodil se jima je sin Jože, s katerim sedaj živita v Birčni vasi. Službovala je v tovarni IMV, kasneje Revoz, v knjigovodstvu. To delo ji je bilo všeč, saj je po naravi zelo natančna.

Ob pogledu nazaj z zadovoljstvom pove, da je imela zelo lepo življenje. Želimo ji, da bi bila še dolgo tako bistrih misli, kot je sedaj. Ob prijetnem klepetu nam mimogrede pove pesem, ki jo je pred mnogimi leti zaljubljeni sosed Alojz napisal njeni sestri:

*Povej mi, draga, cvet deklet, če upati smem vate,
povej mi draga, cvet deklet, srce gori mi zate.
Če smel poljub pritisnit bi na čelo tvoje krasno,
zavriskal bi v sred noči, zapel v nebo bi jasno.*

Besedilo in foto: Majda Meštrić

27. januarja 2024 pa je praznovala 90 let tudi

ga. **Alojzija Marolt** iz Stranske vasi.

Tudi njej želimo vse dobro in veliko lepega.

Pohodna skupina na Ljubnu.

Društvo kmečkih žena Novo mesto

V Društvu kmečkih žena (DKŽ) Novo mesto so članice s področja celotne MO Novo mesto, tako nas je nekaj tudi iz KS Birčna vas.

Že samo ime društva pove o svojem osnovnem delovanju, vendar prizadevne članice prirejajo razna predavanja na teme prehranjevanja, kuharske tečaje, izlete, se udeležujejo tekmovanj v pripravi kruha, potic, štrukljev ipd. Na nivoju države so tudi aktivne. Društvo s svojim delovanjem ohranja slovensko tradicijo in izobražuje na področju kulinarike oz. kmetijskega delovanja.

Vsako leto v Prečni pripravijo razstavo pletenic. Letos je ta dogodek potekal 17. in 18. februarja s krajšim kulturnim programom s pevci in razglasitvijo ocen 55 pletenic, ki so jih spekli v raznih delih Slovenije. S tem udeleženci pokažejo resnične spretnosti v oblikovanju in peki. Prav tako pripravijo prave umetnine za udeležbo na državnih in regionalnih tekmovanjih v peki kruha, potice, izdelavi štrukljev ... Nekatere so res prave umetnice na tem področju.

24. 6. 2023 so se naše članice – Štefka Vidic, Mari Jakše in Štefka Irt – udeležile državnih ženskih kmečkih iger v organizaciji Društva podeželskih žena Škocjan in Zveze kmetič Slovenije v Škocjanu. Glede na to, da so zmagale, ima DKŽ Novo mesto čast in obveznost, da skupaj z Zvezo kmetič Slovenije organizira letošnje ženske kmečke igre.

Vseslovenski dogodek bo v KS Birčna vas, pri gasilskem domu v Malem Podljubnu, in sicer v nedeljo, 9. junija.

Že sedaj lepo vabljeni na dogodek. Organizacija je povezana

Kuharski tečaj

Tekmovalke v akciji

Zmagovalke v Škocjanu

z velikimi stroški, zato bo dobrodošla kakršnakoli sponzorska pomoč v obliki finančnih sredstev ali v materialu. Srečanja se običajno udeležijo obiskovalci z vse Slovenije in bo morebitna vaša predstavitev dobrodošla in opažena.

Zapisala: Majda Meštrić

Foto: Štefka Vidic

Razstava pletenic

Šola zdravja že 5 let v naši KS Birčna vas

Aprila 2018 smo članice Šole zdravja tudi v naši KS Birčna vas, občina Novo mesto, začele s pridobivanjem novih članov za izvajanje razgibanj po "METODI 1000 GIBOV" dr. Nikolaya Grishina.

Zagon skupine na podeželju je zagotovo zahteval več vloženega dela in osebne zagnanosti kot v mestnem okolju tudi zaradi razmišljanja in pogledov vaščanov o takem načinu razgibanja in skrbi za lastno telo in zdravje.

Najuspešnejši je bil osebni stik z možnimi člani in članicami. Zanimanje je bilo kar veliko, članstvo je pričelo naraščati. Trenutno ima SZ Birčna vas 20 članov iz več vasi KS Birčna vas. Enajst članic se je udeležilo izobraževanega seminarja in pridobilo certifikat za vaditelja vaj. Vaje smo predstavile ob prazniku Krajevne skupnosti Birčna vas, na Podružnici Birčna vas ter na zboru članov Društva upokojencev KS Birčna vas. Navezali smo stike s sosednjo KS Uršna sela, da bi tudi pri njih pričeli z razgibanjem. Uradno smo se registrirali 4. oktobra 2018. V poletnih mesecih so se nam pri jutranji vadbi priključili tudi vnuki in vnukinje naših članic, med drugim tudi 8-letna Lucija in 7-letna Julija iz San Francisca s svojo mamo.

Član naše skupine je že po nekaj mesecih razgibanj v mesecu maju 2019 prehodil 900 km dolgo Jakobovo pot – Camino. Verjamemo, da mu je bilo na poti, ki je izredno naporna, v pomoč tudi redna nekajmesečna vadba v okviru naše skupine. Enkrat tedensko nekatere članice igramo pikado, enkrat tedensko pa izvedemo pohod na bližnji vrh Sv. Vid na Ljubnu, ki je visok 546 metrov. Ob koncu vadbe zapojemo našo himno, ob druženju popijemo kavico/čaj in si poleg razgibanja napolnimo želodeček in dušo. Zavedamo se, da tudi druženje po vajah ogromno pomeni za pozitivno klimo članov skupine.

Člani Šole zdravja Birčna vas smo tako na različne načine poskrbeli, da

sta se počutje in gibljivost naših teles zelo izboljšala.

Izjemno smo veseli, saj smo 11. oktobra 2023 praznovali 5. obletnico našega delovanja.

Pri pripravi obletnice smo sodelovali vsi članice in člani. Povabili smo tudi člane ostalih skupin, ki delujejo v podružnici Novo mesto, kjer deluje 14 skupin s skupaj 305 člani.

Predsednica Društva šole zdravja Zdenka Kavčič nam je omogočila, da nas je skozi pravilnost vaj popeljal strokovni sodelavec Andraž Purger. V neokrnjeni naravi in na svežem zraku smo naša telesa oskrbeli z razgibanjem, dobro voljo in čudovitimi dobrotami, ki smo jih pripravili skupaj z našimi podporniki.

VABLJENI VSI, KI BI ŽELELI ZAČETI.

NIKOLI NI PREPOZNO IN V DRUŽBI JE LAŽJE!

Članek zapisala: **Ana Ponikvar**, vodja skupine SZ Birčna vas

Aktivni tudi lovci v Padežu

Tistim, ki nas ne poznajo ali pa morda ne spremljajo naših aktivnosti, se morda zdi, da se lovci družimo samo zato, da streljamo divjad in da se radi družimo na jesenskih skupinskih lovih.

No, to ni čisto tako. Biti lovec je družbeno odgovorno in zahtevno poslanstvo, ki zahteva od lovca lovsko pravičnost ter ogromno prostovoljnega dela, ki pa je poplačano z lepimi doživetji v naravi. Lov spremlja človeka že od pradavnine, a se je pomen te dejavnosti skozi zgodovino korenito spreminjal. Danes je to način življenja, zato je lov veliko več kot le pogon in streljanje divjadi. Med lovstvo danes uvrščamo varstvo

V preteklem letu smo na strelišču postavili nadstrešnico za izvajanje pristrela lovskega orožja.

narave, izobraževanje, lovsko kinologijo, lovsko strelstvo, lovsko kulturo, delo z mladimi ... V Lovski družini Padež vse to združujemo.

Za potrebe krmljenja divjadi obdelujemo njive na devetih lokacijah po lovišču. V preteklem letu smo imeli posejano koruzo, oves, krmni ohrov, krmno peso in deteljo. V lovišču smo opravili preko 1200 delovnih ur za gradnjo lovskih objektov, polnjenje solnic, sanacijo škode po divjadi, obdelavo krmnih njiv. Vsa opravljena dela se nam obrestujejo na koncu tudi pri realizaciji odstrela. V preteklem letu smo imeli rekorden odstrel

divjih prašičev, 122 osebkov. Odstrel jelenjadi je bil 25 osebkov, srnjadi pa 83, odstrelili smo tudi 57 lisic, 13 jazbecev in 2 šakala. V nekaj letih se je v lovišču močno povečala pojavnost šakala, svoj davek za to plačuje predvsem srnjad. V preteklem letu smo imeli 40 prijav škode po divjadi, predvsem zaradi divjih prašičev. Največji obseg predstavlja škoda na travnikih, ki se je praktično ne more preprečiti. Za namen sanacije smo kupili mulčer in vrtavkaste brane, s katerima naši lovci-traktoristi sanirajo nastalo škodo. Z veseljem se odzovemo tudi na povabilo vrtcev ali šol, ki si

Aktivno pristopamo k sanaciji razruvanih travnikov.

Postavljanje konstrukcije nadstreška za lovsko kočo.

želijo naše predstavitve. V Padežu smo preteklo leto študentom Visoke šole za upravljanje podeželja Grm predstavili lovstvo v najširšem pomenu. Prvošolčki iz Podružnice Birčna vas pa so bili navdušeni nad obiskom lovcev Tomaža in Janje. Prvošolčkom sta predstavila, kaj mora vsak lovec vedeti in znati. Obiskali pa so tudi krmišče, kjer so spoznali, kako lovci hranimo in skrbimo za živali pozimi. Ogledali so si lovsko opazovalnico in založili solnico. Prijetno druženje so zaključili z lovsko malico.

Naši lovci so tudi izvrstni kinologi. Dvanajst naših lovcev ima lovskega psa. Vsi imajo opravljeno potrebno šolanje, tako da lahko z njimi izvajamo love ali iščemo zastreljeno divjad. Poleg lovskega izpita smo se lovci dolžni vseskozi izobraževati in izpopolnjevati. Zadnje aktualno izobraževanje je bilo tudi seznanitev z Afriško prašičjo kugo (APK), ki je že prisotna v naših sosednjih državah. Lovci tako pri svoji dejavnosti že izvajamo ukrepe za preprečevanje APK. Smo pa lovci tudi družabni. Imamo svoje lovske šege in navade, in če je v naši družbi razpoloženo pravo, se znamo na svoj način tudi pozabavati. V ušesa gredo tudi lepi lovski napevi ...

Lovski pozdrav!

Ladislav Vesel,
starešina Lovske družine Padež

Skrbimo za razgibano telo

Od jeseni do pomladi tedensko pod vodstvom fizioterapevtke Tine skrbimo za razgibano telo v telovadnici šole.

Gozdarska predstavitev pri Lovskem domu Padež

Strojni krožek Novo mesto je konec novembra 2023 pripravil prikaz delovanja gozdarske mehanizacije pri Lovskem domu Padež v Birčni vasi.

V strojnem krožku Novo mesto vsako leto organiziramo prikaze delovanja strojev od njivske obdelave, košnje in spravila sena do gozdarskih del. Tako smo lansko leto ob pomoči Zavoda za gozdove območne enote Novo mesto in družbe Slovenski državni gozdovi pripravili prikaz spravila, prevoza, razreza hlodovine v drva ter mulčenja štorov in podrasti.

Na prireditvi so se predstavila naslednja podjetja: Tajfun Planina d.o.o. je predstavilo hidravlični gozdarski vitel EGV 65 AHK SG, gozdarsko traktorsko prikolico z dvigalom, kamion z dvigalom LIV 130ZK in rezalno-cepilni stroj RCA PRO 500.

Podjetje Ino Brežice d.o.o. je predstavilo gozdarski mulčer Forst 225, podjetje

Agroma TS d.o.o. pa traktorje Steyr serije Kompakt, Expert in Impuls. Ker je delo v gozdu težko in nevarno, je bilo v sklopu predstavitve tudi predavanje (Ne)varno delo v gozdu. Pred začetkom predstavitve so predstavniki podjetij predstavili stroje, s katerimi so sodelovali.

Nato je na krožni poti v okolici lovskega doma potekal prikaz delovanja. Najprej smo pogledali spravilo lesa s

traktorskim hidravličnim vitlom. Zaradi razmočenega terena ni bilo možno priti z gozdarsko prikolico do sečišča, zato je bilo potrebno hlodovino povleči do glavne ceste.

Na cesti je sledil prikaz delovanja gozdarske prikolice, s katero so hlodovino naložili in pripeljali do rezalno-cepilnega stroja. Rezalno-cepilni stroj hlodovino razžaga, razcepi na polena

in naloži na traktorsko prikolico. Nato je sledil še prikaz delovanja mulčenja štorov in podrasti.

Po koncu prireditve smo imeli še družabno srečanje, kjer so lahko mnogi obiskovalci dobili koristne informacije o strojih pri zastopnikih ter se okrepčali z dobro malico.

Zahvaljujem se vsem sodelujočim ter Lovski družini Padež za prostor.

Boštjan Hrovatič,
tajnik SK Novo mesto
Foto: Florijan Hrovatič

Spodbujamo

Zadnjo stran našega glasila smo namenili spodbujanju spoznavanja našega okolja, znamenitosti, posebnosti.

Predstavili smo očem skrite, pa tudi vidne objekte, kot so recimo dotrajana brv, dva kozolca, izvir Vejarja, spomenik

NOB ... Nehote smo zbudili nekatere aktivnosti. Prenovili so mostiček pod Rajnovščami, pa podrli kozolec v Birčni vasi, očistili izvir Vejarja. Pohvalno!

Tokrat predstavljamo propadajočo Štinetovo hišo pri pokopališču v Stranski vasi. Komu na čast še stoji? Ni edina propadajoča hiša v naših vaseh. Glede na vsako leto lepši izgled naših vasi,

čemur prispevajo krajanji sami, pa Svet KS, občina in država ter nezanemarljiva sredstva EU (kanalizacija, optika, ceste), bi pričakovali ustrezne ukrepe oblasti pa tudi lastnikov propadajočih objektov za lepši izgled in pametnejšo izrabo stavbnega zemljišča.

Bogdan Mali

Spoznajmo novega župnika

Po 17 letih se je od šmihelske župnije poslovil župnik Igor Stepan, ki nas je v vsem tem času velikokrat nagovoril tako v medsebojnih srečanjih kot preko našega glasila.

Na njegovo mesto je 1. avgusta 2023 prišel g. Štefan Hosta, preprost duhovnik iz okolice Šentjerneja, ki že od samega začetka v svojih nagovorih poudarja, kako pomembno je držati skupaj in biti povezan.

V družini, iz katere izhaja, je šest otrok: sestra in pet bratov. Njihov oče se že desetletja ukvarja z vzgajanjem in rejo lipicancev in ravno na domači kmetiji je novi župnik dobil veliko popotnico v življenju: delovne navade, povezanost med brati in sestro, sodelovanje ter spoštljiv odnos do celotnega stvarstva.

V nadaljevanju povzemamo nekaj njegovih misli, ki jih je povedal v intervjuju za knjižico, ki vsako leto izide ob župnijskem prazniku.

ŠOLANJE

Po OŠ Šentjernej je obiskoval Biotehniško gimnazijo v Novem mestu, nato pa se vpisal na študij teologije v Ljubljani. Škof Glavan ga je poslal na podiplomski študij v Rim, čemur se je sprva zelo upiral. »Sprejeti odločitev za študij v tujini namreč zahteva trezen premislek in sposobnosti, za katere nisem čutil, da jih imam. Škof me je takrat zelo opogumil.« G. Štefan pravi, da bi danes to izkušnjo Rima in študija priporočil vsakemu mlajšemu duhovniku. Novembra 2023 je v Rimu uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo in postal doktor moralne teologije.

DUHOVNIŠTVO

»Pomeni mi veliko. Pomeni mi čude-
nje nad tem, da to človek sploh lahko

je. Pomeni mi dar od Boga, za katerega vsak dan ugotavljam, da zanj nisem primeren, četudi sem duhovnik z veseljem. Poslanstvo župnika je tisto, ki sem si ga vedno najbolj želel.«

HOBIJI

»Rad tečem, kolesarim, se odpravim na kakšno turo v visokogorje, zelo rad grem na kakšen dober

Prvi tedni na novi župniji

»Žal sem že župnik amater, vendar nič ne de. Župnija je po zaslugi prejšnjega župnika v dobri kondiciji, tako da v tem smislu nimam skrbi. To je tudi razlog za razbremenjenost in veselje. Veselje mi

prinašajo mnoge skupine, ki delujejo v župniji. Vesel sem tudi pomoči kaplana Janeza, ki je prva info točka in desna roka pri vpeljevanju v župnijo.« Zgornje misli je župnik zapisal jeseni. Kaj pa nam lahko pove danes, po treh četrtnih leta med nami?

Kako se po začetnih mesecih počutite v naši župniji?

Najpogostejše vprašanje v prvih mesecih župnikovanja je bilo: »A ste se že navedu?« Da, sedaj lahko rečem, da sem se že udomačil. Počutim se dobro, že od prvega dne sem se med župljani počutil sprejeto, kar je zasluga tudi prejšnjega župnika in dolenske gostoljubnosti.

Kako je potekalo spoznavanje podružnic in naših vasi?

Spoznavanje podružnic je potekalo zaradi duhovniških službenih obveznosti, kot so maševanje, pogrebi ... To velja npr. za Stransko vas. Podružnična cerkev na

Ljubnu pa je prvič videla novega župnika, že ko sem bil kaplan v Toplicah in sem npr. po verouku na Uršnih selih ali na poti iz Uršnih sel v Novo mesto šel še do cerkvice na Ljubnu. V njej je bilo lepo maševati letos na 5. postno nedeljo. Cerkev sv. Florijana na Cerovcu sem spoznal mimogrede, bolje jo bom ob darovanju sv. maše v začetku maja na Florijanovo nedeljo.

Kaj vas na podružnicah še posebej nagovarja? Kako lahko prispevajo k življenju celotne župnije?

Vsaka podružnica ima svojo karakteristiko. Vsem trem podružnicam je skupno, da so v čudovitem podgorjanskem delu naše fare. Ko se peljem maševati v Stransko vas, se včasih kar zaustavim ob pogledu, ki se odpre na obronke Gorjancev, na podružnično cerkev in na čudovite podgorske košenice z vasmii. Lepo je! K življenju župnije prispevajo predvsem s tem, da so skrbno urejene,

vzdrževane in obiskane, kadar je tam sv. maša. Vsekakor od vseh treh podružnic k temu najbolj doprinese Stranska vas, saj nosi neko identiteto, ker tamkajšnji "zvon" pokriva mnogo vasi, iz katerih so pokopani naši dragi rajni in se v tej cerkvi tudi darujejo sv. maše zanje. Še večje pričevanje pa je, ko se sv. maše za rajne, pokopane v Stranski vasi, darujejo v župnijski cerkvi, saj je tako celotno župnijsko občestvo povezano v skupni prošnji. Da bi župnijska cerkev postajala vedno bolj središče župnijskega občestva, poudarja tudi naš škof Andrej.

Kaj bi sporočili prebivalcem Krajevne skupnosti Birčna vas?

Predvsem bi vam zaželel, da ohranjate svojo povezanost, ki je sestavljena iz pripadnosti kraju, vasem, soseski, ne nazadnje krajevni skupnosti preko skrbi za okolico, za gasilske domove, podružnične cerkve. Še posebej lepo mi je, ko se pripeljem na Ruperč Vrh in zagledam sekvojo, ki s svojo veličastnostjo vzbuja začudenje in občudovanje stvarstva ter nedvomno daje poseben pečat tej krajevni skupnosti. Lahko ste ponosni, tako kot tudi na ostale spomenike, kapelice, križe, znamenja, ki vas spominjajo na bližnjo ali daljno zgodovino, predvsem pa na živo prisotnost Jezusa med vami, kadar se daruje sv. maša, posebej v Stranski vasi. To je poseben blagoslov za vašo krajevno skupnost. Povezanost med krajani in ponos na lepote in zgodovino tega področja, četudi zaznamovanega s trpljenjem, naj bo bistvo krajevne skupnosti, ki naj bo tudi kot institucija odprta za novosti in navdihne mlajše generacije.

Poučimo se o cepljenju

Bolezen je vedno bolje preprečiti, kot jo zdraviti, ko se pojavi.

Pravočasno cepljenje v otroštvu je bistvenega pomena, saj pomaga zagotoviti imunost, preden so otroci izpostavljeni potencialno življenjsko nevarnim boleznim. Različna cepiva delujejo na različne načine, vendar vsako cepivo pomaga imunskemu sistemu, da se nauči boriti proti mikrobom. Po cepljenju se zaščita običajno razvije šele po nekaj tednih, vendar lahko traja vse življenje. Pri nekaterih cepivih, kot sta cepivo proti tetanusu ali sezonski gripi, je treba občasno prejeti »poživitveni« odmerek, da se ohrani obrambna sposobnost telesa.

Imunost je način preprečevanja bolezni v telesu. Ker dojenčkov imunski sistem ob rojstvu še ni popolnoma razvit, obstaja večje tveganje za okužbo in resno bolezen. Cepiva pomagajo »naučiti« imunski sistem, kako se braniti pred mikrobi. Cepljenje tako varuje otroka, saj mu pomaga vzpostaviti naravno obrambno sposobnost.

Cepiva so varna

V današnjih cepivih so uporabljene le sestavine, ki so nujne, da se s tem zagotavlja čim bolj varno in učinkovito cepljenje. Preden je novo cepivo dano ljudem, se opravi obsežno laboratorijsko testiranje, zato lahko preteče še več let, preden se klinične študije zaključijo in cepivo pridobi licenco. Šele nato se cepiva vpelje v redno uporabo na ljudeh.

Stranski učinki cepiv so normalen odziv telesa

Cepiva imajo lahko, tako kot zdravila, nekatere neželene učinke. Vendar ima večina cepljenih ljudi le blage stranske učinke ali pa jih sploh nima. Najpogostejši neželeni učinki so zvišana telesna temperatura, utrujenost, bolečine v telesu ter rdečina, oteklina in občutljivost na mestu vboda. Blage reakcije običajno v nekaj dneh izginejo same od sebe. Resni in dolgotrajni neželeni učinki so zelo redki.

Bolezni, pred katerimi se lahko zaščitimo s cepljenjem

V Sloveniji sledimo natančnemu, vnaprej načrtovanemu režimu cepljenja otrok. Tako so nekatera cepljenja obvezna, spet druga le priporočljiva. Ob rojstvu otroka obvezno cepljenje v Sloveniji zajema cepljenje proti hepatitisu B, davici, tetanusu in oslovskemu kašlju. V času otroštva je prav tako obvezno cepljenje za Haemophilus influenzae tipa B, poliovirus, ošpice, mumps in rdečke. Izbirna oz. priporočljiva cepljenja vključujejo cepljenje proti pnevmokoku

in meningokoku ter za rotavirus, RSV in gripo.

Lorena Bogataj, dr. med.

Vir 1: Making the Vaccine Decision: Addressing Common Concerns. National Center for Immunization and Respiratory Diseases. 2023 (dostopno na: <https://www.cdc.gov/vaccines/parents/why-vaccinate/vaccine-decision.html>)

Vir 2: Child and Adolescent Immunization Schedule by Age: National Center for Immunization and Respiratory Diseases. 2023 (dostopno na: <https://www.cdc.gov/vaccines/schedules/hcp/imz/child-adolescent.html>)

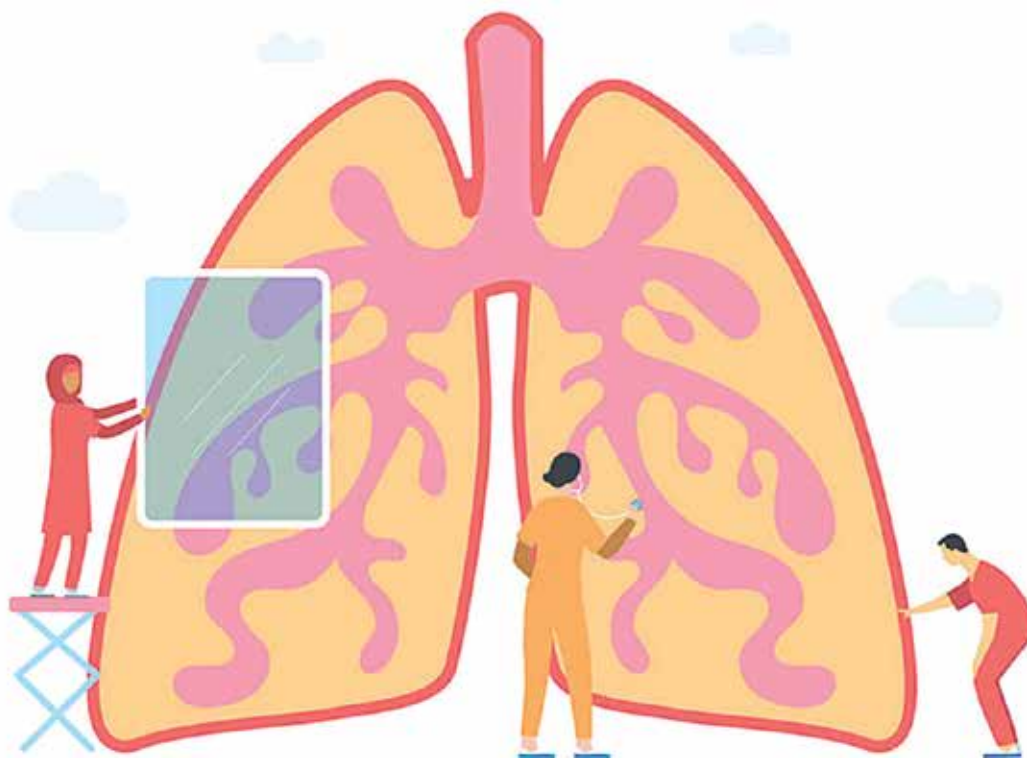
KNJIŽICA ZA STARŠE

Cepljenje je varen in učinkovit način
zaščite vašega otroka
pred nekaterimi resnimi nalezljivimi boleznimi.

S cepljenjem svojega otroka preprečite širjenje teh bolezni
in zaščitite tudi otroke, ki zaradi zdravstvenih razlogov
ne morejo biti cepljeni.

CEPLJENJE otrok

Oslovski kašelj – bolezen, ki se ponovno pojavlja

Oslovski kašelj (*B. pertussis*) je zelo nalezljiva okužba dihalnih poti.

Pri mnogih ljudeh je značilen močan kašelj, ki mu sledi močan vdih, ki zveni kot oslovsko riganje. Pred razvojem cepiva je oslovski kašelj veljal za otroško bolezen. Danes oslovski kašelj prizadene predvsem otroke, ki še niso opravili celotnega cepljenja, ter najstnike in odrasle, katerih imunost je oslABLJENA. Smrtni primeri, povezani z oslovskim kašljem, so redki, najpogosteje pa se zgodijo pri dojenčkih. Zato je tako pomembno, da se nosečnice in druge osebe, ki bodo v tesnem stiku z dojenčkom, cepijo proti oslovskemu kašlju.

Simptomi in znaki:

Po okužbi z oslovskim kašljem traja inkubacijska doba približno od sedem do deset dni, da se pojavijo znaki in simptomi. Sprva so običajno blagi in

spominjajo na prehlad – izcedek iz nosu, zamašen nos, rdeče in solzne oči, vročina in kašelj. Po tednu ali dveh se znaki in simptomi poslabšajo. V dihalnih poteh se nabira gosta sluz, kar povzroča neobvladljiv kašelj. Hudi in dolgotrajni napadi kašlja lahko povzročijo bruhanje. Ob tem obraz postane rdeč in celo moder. Bolniki so izjemno utrujeni. V tem časovnem obdobju pa se značilno pojavi tudi visok ton po globokem vdihu, ki sledi kašlju. Vendar pa vsi bolniki ne razvijejo polne klinične slike. Včasih je edini znak, da ima mladostnik ali odrasla oseba oslovski kašelj, vztrajen kašelj.

Zapleti:

Mladostniki in odrasli pogosto brez težav prebolijo oslovski kašelj. Kadar pride do zapletov, so ti običajno posledica močnega in dolgotrajnega kašlja. Med njimi so počena rebra, trebušne kile in poškodovane krvne žile na koži ali očesnih beločnicah. Pri dojenčkih, zlasti

mlajših od 6 mesecev, so zapleti oslovskega kašlja hujši in lahko vključujejo razvoj pljučnice, težko dihanje, dehidracijo in izgubo telesne teže zaradi težav pri hranjenju ter poškodbe možganov.

Kaj lahko naredimo sami?

Oslovski kašelj najbolje preprečimo s cepivom proti oslovskemu kašlju, ki ga zdravniki pogosto dajejo v kombinaciji s cepivoma proti dvema drugima resnima boleznima – davici in tetanusu. Zdravniki priporočajo, da se cepljenje začne že v otroštvu. Cepivo je sestavljeno iz serije petih injekcij, ki jih običajno prejmejo otroci v starostnih obdobjih 2 mesecev, 4 mesecev, 6 mesecev, od 15 do 18 mesecev ter od 4 do 6 let.

Lorena Bogataj, dr. med.

Vir: Whooping Cough. Mayo Clinic. 2022 (dostopno na: <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/whooping-cough/symptoms-causes/syc-20378973>)

Podružnična šola v Birčni vasi

Dočakali šolsko parkirišče, avtobusni postaji in prenovo ceste

V šolskem letu 2023/2024 se je ob šoli v sklopu prenove ceste uredilo tudi novo asfaltirano parkirišče. Zaposlene na podružnični šoli, starši in ostali uporabniki smo tako pridobili urejen prostor, kamor lahko varno parkiramo svoja vozila. Omogočen je tudi lažji dostop učencem, ki jih v šolo pripeljejo z avtomobili.

Podružnična šola Birčna vas kot »hiša znanja« stoji ob glavni državni prometni povezavi Novega mesta z Belo krajino, ki je s prenovo postala predvsem preglednejša in z dobro označenim prehodom za pešce in pločnikom tudi varnejša. Učenci so se najbolj razveselili novih dveh avtobusnih postajališč, ki omogočata primerno ustavljanje avtobusov ter primeren in varen prostor za izstop oz. vstop vozačev.

Zahvaljujemo se Krajevni skupnosti Birčna vas, mestni občini Novo mesto ter vsem izvajalcem, ki so se potrudili, da smo dočakali te spremembe v dobro vseh.

Milka Hudoklin
vodja podružnice

Potovanje v London

V petek po šoli smo se z družino odpravili v London. Najprej smo se z avtomobilom odpravili v Zagreb na letališče. Avion je zamujal skoraj štiri ure. Ko je avion prišel, smo se vkrkali. Malo me je bilo strah. Po dveh urah smo prispeli in bila je že tema. Do apartmaja smo se vozili s podzemno železnico. Naslednji dan smo si šli že zgodaj zjutraj ogledat Big Ben, ki je bil zelo velik. Poleg pa je bil tudi London Eye. Nato smo zagledali Tower Bridge. To je most, ki je zlozljiv. Čez nekaj časa je priplula velika jadrnica in kar naenkrat se je Tower Bridge razprl. Jadrnica je zlahka speljala naprej. Za tem smo si ogledali Buckinghamsko palačo. Tukaj je takrat živela še kraljica. Po ogledu vseh znamenitosti sem si v gostilni naročil krompirček

Adam Rifelj, 1. r.

Lana Pirc, 1. r.

Meta Lukšič, 1. r.

Mia Primc, 1. r.

in ribo. Zvečer sta se moja mami in sestra odpravili na koncert ameriške pevke. Zadnji dan smo si ogledali nacionalni muzej zgodovine. Tam so bila okostja dinosavrov in čisto pravi biseri ter kristali. Eno okostje bilo veliko kot dva avtomobila. Ko smo se popoldne

Sofija Božič, 1. r.

odpravili na letališče, smo izvedeli, da bo avion zamujal skoraj dve uri. Avion je prišel in končno smo se vkrkali. Na poti je moji sestri postalo slabo. Na srečo ni nič bruhalo. Po dveh urah smo se prestavili v avto. Pot do doma mi je bila všeč, ker sem zaspal.

Ti dnevi so mi bili zelo všeč. Upam, da se mi bo še kdaj kaj tako lepega zgodilo. Nikoli ne bom pozabil tega dogodka.

Luka Roženberger, 5. a/p

Prvič na letalu

Že nekaj let nazaj smo se z družino, teto ter njeno prijateljico odpravili v Valencijo.

Na letališču v Zagrebu so nas pregledali in preverili karte. Čakali smo dve uri, saj je avion zamujal. Bilo me je malo strah, da bi strmoglavili. Počasi smo se vkrkali in pripravili za polet. Na srečo so bile na sedežih tablice, da sem lahko gledal risanko. Leteli smo visoko in bil je lep razgled. Videl sem velika mesta in morje. Prišli smo pozno. Pred letališčem nas je čakal taksij, ki nas je odpeljal do hotela.

Naslednje jutro smo pojedli zajtrk in šli raziskovat mesto. Videli smo veliko tržnico. Prodajali so meso, ribe, sadje in testenine. Ogledali smo si tudi trgovine. Za večerjo sem jedel slastne morske testenine. Drugi dan smo hodili po mestu in videli zelo velik vodnjak. Nato smo si ogledali akvarije. V njih so bile ribe, hobotnice in sipe. Zvečer sem si kupil kapo od Valentina Rossija, ki jo imam še zdaj. Končno je prišel dan za ogled živalskega vrta. Videli smo veliko kač. Bile so grozne. Najbolj všeč so mi bili tigri. Hranili so se z mesom.

Anika Pirc, 2. r.

Lia Hrovat, 2. r.

Luka Špringer, 2. r.

Urban Jerič, 2. r.

Prišel je dan odhoda. Zjutraj smo pripravili prtljago in se odpravili na letališče. Tam sem si kupil dva magneta. Da

Živa Jeralič, 2. r.

Jakob Labuz, 3. r.

bi čas hitreje minil, mi je oči bral knjigo. Prišli smo na letalo in srečno leteli nazaj. Upam, da se še kdaj vrnem tja. Tega dogodka ne bom nikoli pozabil, saj sem doživel veliko lepih trenutkov.

Jakob Muhič, 5. a/p

Moj prijatelj Maks

Imam veliko prijateljev, vendar vam bom danes opisal le Maksa. Pravi prijatelj mora imeti smisel za humor, mora se igrati tudi, če mu igra ni všeč. Predvsem pa te mora sprejemati takšnega kot si. Pri Maksu mi je všeč, da igra nogomet, veliko ve o avtomobilih in motorjih ter se z njim lahko pogovarjam. Najina najljubša tema je nogomet. V šoli se druživa med odmori in v po-

Iza Jeralič, 3. r.

Pika Gašper, 4. r.

daljšanem bivanju. Sva se pa obiskala tudi že doma, kjer sva igrala video igre. Komaj čakam, da se mi drugo sezono pridruži še pri treningu kempo arnisa. Ime in priimek učenca:

Adam Marjanović

Starost: 10 let

Mentorica: Sara Šenica

Moj prijatelj

Moj prijatelj je tisti, ki mu lahko zaupam, tisti, ki se smeje z mano, joka z mano ter tisti, ki mi privoščiči uspeh. Pri mojem prijatelju mi je všeč, da mi vse pove po resnici. Imam lahko več prijateljev na različnih področjih. Lastnosti, ki jih mora imeti moj prijatelj, so, da je prijazen, razumevajoč, ima spoštljiv odnos tudi do drugih. Pravi prijatelj je tisti, ki me razume, mi pomaga, me podpira, mi kaj posodi ...

Ime in priimek učenca:

Nejc Bukovec

Starost: 10 let

Mentorica: Sara Šenica

Janez Lukšič, 4. r.

Primož Miklič, 4. r.

Jaka Jerič, 5. r.

Zakaj imamo radi prijatelje?

Prijatelje imamo radi,
ker so skupaj z nami mladi.
Radi se imamo
in skupaj se igramo.

Se imamo res lepo,
ko se skupaj družimo.
Se skupaj družimo
in se veselimo.

Radi igramo nogomet,
včasih tudi rokomet.
Se radi hecamo,
igramo in klepetamo.

Priskočijo nam na pomoč,
ko je dan ali noč.
Prijatelji smo vsi,
ko pomagamo si mi.

Če napako naredimo,
skupaj jo popravimo.
Se skupaj veselimo,
ko mi govorimo.

**Polde Pirc, Luka Pugelj,
Tilen Zupančič, Andrija Jurić, 3. a/p**

Kaja Golob, 5. r.

To smo mi prijatelji,
do vseh dobri smo vsi.
Tralali, tralala, iščemo prijatelja,
tralali, tralala, iščemo prijatelja.

To smo mi prijatelji,
radi imamo se vsi.
Tud` če se kdaj skregamo,
zmer` vse popravimo.

Poglej v nebo,
tam tvoj prijatelj bo.
Zaželel ti bo srečo
in rekel živijo.

Lovro Ovniček, 5. razred

To smo mi prijatelji,
radi imamo se vsi.
Tud` če se kdaj skregamo,
zmer` vse popravimo.

Če bi rad prijatelja,
si najd` nekoga.
Pomagal ti bo,
ti pa mu zapoj to.

To smo mi prijatelji,
radi imamo se vsi.
Tud` če se kdaj skregamo,
zmer` vse popravimo.
hej, hej!

**Emma Marjanović, Ula Novak,
Vida Jakše, 3. a/p**

Nasveti policije

Policisti ugotavljamo, da se je v KS Birčna vas veliko postorilo z vidika prometne varnosti.

Skozi naselje Birčna vas je dokončan pločnik za pešce in postavljena cestna razsvetljava.

Prav tako so urejena avtobusna postajališča, kar pozitivno vpliva na prometno varnost vseh udeležencev v cestnem prometu.

Seveda pa naj sodobnejša infrastruktura sama po sebi ne zagotavlja absolutne varnosti. Še vedno velja, da smo za varnost na cestah odgovorni vsi udeleženci v cestnem prometu. Vse udeležence s tem opozarjamo, da so v cestnem prometu posebej previdni in strpni.

Predvsem vozniki motornih vozil naj bodo pozorni na pešce, predvsem pri prečkanju vozišča na prehodih in drugih območjih, kjer se pešci pogosto zadržujejo. Pri tem naj prilagodijo hitrost vožnje trenutnim prometnim razmeram, dosledno upoštevajo omejitve hitrosti in med vožnjo ne uporabljajo mobilnih telefonov, saj se s tem bistveno zmanjšata pozornost in zbranost med vožnjo.

Pešce opozarjamo, naj poskrbijo za lastno varnost in upoštevajo cestnoprometne predpise. Previdni naj bodo pri hoji ob cestiščih, poskrbijo za vidnost z odsevnikami in svetlečimi oblačili, predvsem pri prečkanju vozišča na prehodu za pešce pa naj voznikom nakažejo namen prečkanja.

Ne pozabite, da udeležba v cestnem prometu napak ne oprošča, zavedajte se, da je dovolj zgolj trenutek nepazljivosti, ki lahko nekemu popolnoma spremeni življenje.

Ob bližajočih prvomajskih praznikih in poletnih počitnicah policisti opazamo, da tatovi ne počivajo.

V času odsotnosti z doma preverite, ali so vsa vrata in okna dobro zaprta in zaklenjena. Ne pozabite zapreti plina in vode ter izklopiti elektrike, predvsem na aparatih. Vrednejše predmete shranite na varno mesto.

Poprosite znance ali sosede, ki jim zauzate, naj med vašo odsotnostjo popazijo na vaše stanovanje in hišo. Dnevno naj praznijo vaš poštni nabiralnik ipd.

Poskrbite, da vaš dom ne bo kazal zna-

kov, da vas ni: ne puščajte vidnih sporočil, da ste kam šli, ali sporočil na telefonskem odzivniku. Ne puščajte ključev v poštnem nabiralniku ali pod predpražnikom ipd., ne odstranjujte rož z okenskih polic in ne zastirajte oken z zavesami, polkni ali roletami.

Med prazniki bo najverjetneje praznih tudi veliko poslovnih prostorov, pisarn, podjetij. Lastnikom podjetij svetujemo, da med odsotnostjo ustrezno zavarujete svojo lastnino in tako poskušate preprečiti morebiten vlom.

Že osnovno samozaščitno ravnanje (močna ograja, varnostne ključavnice, zaklenjeni prostori, zaprta okna in vrata, primerna osvetlitev, zaklenjene pisarne, občasna prisotnost, alarmne naprave idr.) lahko odvrne morebitnega vlomilca od vloma in prepreči drugo škodo.

Če ostanete doma, pa zaklepajte vrata in ne odpirajte vrat neznanecem! Uporabljajte domofone ter kukala na vhodih.

Policisti pogosto obravnavamo drzne tatvine iz stanovanjskih hiš, ki jih storilci izvršujejo zelo prefinjeno in pretkano, oškodovance pa tako zavedejo, da mine kar nekaj časa, preden ugotovijo, da so bili okradeni. Ljudje (običajno gre za starejše občane) so še vedno premalo previdni ali pozorni do neznancev, ki pridejo na njihove domove in jih ogovorijo.

Občanom svetujemo, naj imajo svoje nenapovedane „obiskovalce“ ves čas pod nadzorom in naj jih brez potrebe ne vabijo v stanovanjske prostore. Ob odhodu od doma, četudi „stopijo samo za vogal“, naj hišo vedno zaklenejo, ključ pa vzamejo s sabo.

Če se osebe izdajajo za serviserje, izvajalce raznih del ipd., vam svetujemo, da vedno zahtevate na vpogled identifikacijsko izkaznico ali delovni nalog. Ob tem bodite pozorni tudi na videz oseb (njihova oblačila, govor, morebitne posebnosti) in na vozilo, s katerim so se te osebe pripeljale (znamko, barvo, tip in registrsko številko vozila).

Opozarjamo vas tudi na priložnostne tatvine in tatvine iz avtomobilov, parkiranih na javnih parkiriščih. Svetujemo, da se izogibate parkiranja vozil na neosvetljenih parkiriščih, prav tako ne puščajte v vozilih vrednejših predmetov in na vidnih mestih v vozilih ne odlagajte stvari (košar, torbic, mobilnih telefonov ...).

Spomnili bi vas tudi, da živimo v modernih časih, zato vam svetujemo, da pri uporabi elektronskih naprav upoštevate slednja opozorila:

- ne oglašajte se na neznane telefonske klice iz tujine, lahko gre tudi za ponarejene slovenske telefonske številke;
- če sprejmete klic s ponudbami o zasluzku s kripto valutami, nemudoma prekinite povezavo,
- na računalnik ali telefon ne nameščajte programov za oddaljen dostop,
- nikomur ne dovolite upravljanja z vašim računalnikom ali telefonom,
- nikomur ne dovolite dostopa in ne zapajate gesla za dostop do vaše spletne banke,
- ob morebitnem oškodovanju zberite vso razpoložljivo dokumentacijo (elektronsko pošto, podatke o transakcijah, morebitne mobilne številke, naslove elektronske pošte, IP-številke) in dejanje čim prej prijavite na najbližji policijski enoti ter na svoji banki.

In če se vam kljub ustreznemu samozaščitnemu ravnanju, vseeno zgodi in postanete žrtev kaznivega dejanja ali pa opazite storilca? Policisti svetujejo, da o tem nemudoma obvestite policijo na telefonsko številko 113 ali pokličete na najbližjo policijsko postajo.

Obenem vas obveščamo, da je na naši policijski postaji prišlo do zamenjav na mestih vodij policijskih okolišev. Policista Ladislava Marentiča, ki je deloval v policijskem okolišu območij KS Šmihel, KS Regrča vas, KS Birčna vas, KS Podgrad, KS Gotna vas, je zamenjal policist Jernej Kuvec.

Kdaj poklicati vodjo policijskega okoliša?

- če potrebujete pomoč ali nasvet policije,
- če želite sporočiti podatke o kaznivem dejanju,
- če želite prijaviti kaznivo dejanje, nesrečo ali ogrožanje,
- če želite sporočiti druge varnostno pomembne ali zanimive podatke,
- če želite predlagati ukrepe ali dejavnosti za izboljšanje varnosti v svojem okolju.

Jernej Kuvec

Kje pa je to?

Mnogo je koticikov v naši okolici, v katere ne zahajamo vsak dan ali pa tudi nikoli. Vozimo se ali hodimo, pa ne gledamo naokoli, le redkokdo opazi zanimivosti ob poti. In ko vidimo sliko se vprašamo: »Kje pa je to?«

Stoji skoraj na cesti in ovira promet na območje zadnjega počitka. Simbolizira minljivost in propad zapuščenega. Do kdaj še?

Odgovor poiščite v tej številki Šuma sekvoj.

Bogdan Mali

ŠUM SEKVOJ - GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Glasilo ureja uredniški odbor: urednica: **Karmen Jenič**, člani: **Bogdan Mali**, **Darja Marjanović**, **Majda Meštrić**.

Jezikovni pregled vodilnih člankov: **Karmen Jenič**.

Glasilo je natisnjeno v 480 izvodih. Grafična realizacija: Tomograf Novo mesto.

Fotografija: **Bogdan Mali in krajan**.

Naslov uredništva:

Birčna vas 1

Novo mesto

sumsekvoj@gmail.com